

SZAKDOLGOZAT

Juhász Erik Ferenc

2023

ÖSSZEFOGLALÓ

Kutatásommal vizsgálni szeretném az okostelefonok használatának hatásait a mindennapjainkra, hogy ezek az eszközök hogyan befolyásolják mindennapi életünket.

A mai világban szinte minden ember érintett a témában, kortól és nemtől függetlenül. Személy szerint a „Z” generációhoz tartozom (késő 90-es és a nagyon korai 2010-es évek között születtek) és az úgynevezett „digitális bennszülöttek” elnevezéssel illetnek minket. Egy olyan világba születtem bele, ahol a rohanó digitális fejlődés már teljesen természetes folyamat, körül vesznek minket a digitális eszközök, okostelefon, számítógép, internet és még sorolhatnám. És mégis, a mi generációnk az, aki a legmagányosabbnak érzi magát, annak ellenére, hogy az okostelefonoknak és a közösségi médiának köszönhetően már bárhol, bármikor bárki könnyedén elérhető lehet.

A mobiltelefon-használatnak rengeteg előnye van, például, hogy bármit bármikor könnyedén elérünk, és eszközünket magunkkal tudjuk vinni bárhová. Viszont ennek árnyoldalai is vannak. Az okostelefon használatnak meg kell, hogy legyen a helyes használati ideje, módja, helye és rendeltetése. Nem csak hasznos és szükséges a mindennapi életünkben a jelenléte, hanem káros is lehet. Egy bizonyos szint után elindulunk a függőség irányába.

Alapjában véve nem a technika fejlődésével van a probléma, hanem az emberekkel, akik különféle okoseszközöket használnak, melyeket rosszul, vagy nem úgy használják, mint ahogy azt kellene, mert eltúlozva nem megfelelő módon kezelik az eszközök által nyújtott lehetőségeket. Nekünk kellene megtanulnunk egészségesen, és bizonyos korlátok között használni ezeket az eszközöket.

Szakirodalmi áttekintésem során számba vettem az okostelefonok technikai fejlődését, ezen belül a mobiltelefonok elődjait, valamint a mobilhálózatok fejlődését. Az online marketingkommunikációs piac lényegét, és részletesen ismertetem a függőség kialakulását, az addikció fajtáit, tüneteit. Külön részletezem a számítógép, internet, okostelefon–függőség kialakulását és tüneteit, valamint kitérek az okostelefonok mindennapi használatára, hogy hogyan válik mindennapi szükségletünké a használat során, melyek azok a funkciók, amiket leggyakrabban használunk.

A fenti gondolatok alapján, az alábbi táblázatban összesítettem az általam megfogalmazott célokat és hipotéziseket, valamint kutatási eredményeimet:

Kutatási célok	Kutatási hipotézisek	Hipotézisellenőrzés
C1: Céлом, hogy megtudjam milyen a megkérdezettek informatikai, technikai háttere. Mennyire nyitottak az új technikai eszközök iránt.	H1: Feltételezzük, hogy a.) a legtöbb háztartás rendelkezik internettel/mobilinternettel, b.) azok akik rendelkeznek internettel, a legtöbben okostelefont használnak, mint digitális technikai eszközt, c.) az okostelefonnal rendelkezők nagy része a Social Media-ra használják leggyakrabban az okostelefonjukat.	a.) Megerősítést nyert a hipotézis. b.) Megerősítést nyert a hipotézis. c.) Megerősítést nyert a hipotézis.
C2: Céлом, hogy feltárjam, a megkérdezettek körében kialakult-e valamilyen függőség, s ha igen akkor milyen a függőség mértéke, valamint milyen negatív hatásai vannak mindennapi életükre az eszközhasználat.	H2: Az okostelefonok használata negatív hatással lehet a kapcsolatokra és a társadalmi kapcsolatokra.	A kutatás cáfolta a hipotézist.
	H3: A megkérdezettek többsége az okostelefont első sorban este, lefekvés előtt használja	Megerősítést nyert a hipotézis.
	H4: A túlzott okostelefon-használat függőséghez vezethet, ami negatív hatással van a teljesítményre.	A kutatás cáfolta a hipotézist.
C3: Céлом, hogy feltárjam a megkérdezettek demográfiai jellemzőit.	H5: A „Z” generációban születettek többet használják okostelefonjukat, mint a többi generáció.	Megerősítést nyert a hipotézis.

A primer kutatásom kvalitatív és kvantitatív módszerrel végeztem, melynek során standardizált online kérdőívet alkalmaztam, amit a „Google Drive” nevű űrlapkészítővel hoztam létre. A kutatásom kvalitatív része a problémák megértésére irányult, míg a kvantitatív kutatás segítségével mennyiségi információkat tártam fel. A kutatás ideje: 2023. január 1. és március 1 között zajlott.

Kutatásommal megállapítottam, hogy a legtöbb háztartás rendelkezik internettel/mobilinternettel, és azok, akik rendelkeznek internettel, a legtöbben okostelefont

használnak, mint digitális technikai eszközt, valamint, hogy az okostelefonnal rendelkezők nagy része a Social Media-ra használja leggyakrabban az okostelefonját. Felvetettem hipotézisként, hogy az okostelefonok használata negatív hatással lehet a kapcsolatokra és a társadalmi kapcsolatokra. Kutatásommal bebizonyítottam, hogy ez a hipotézis nem nyert alátámasztást, viszont a kérdőívemre adott válaszokból egyértelműen kiderül az, hogy a megkérdezettek többsége az okostelefont elsősorban este, lefekvés előtt használja. A 4. hipotézisem szerint a túlzott okostelefon-használat függőséghez vezethet, ami negatív hatással van a teljesítményre, viszont ez nem nyert alátámasztást, mivel a megkérdezettek több mint fele egyértelmű választ adott, hogy az okostelefon használat egyáltalán nem hat ki munkahelyi/iskolai teljesítményeire, és csupán 2,9% véli úgy, hogy egyértelműen problémát okoz neki a teljesítményében. Továbbá egyértelmű alátámasztást nyert az a hipotézisem, hogy a „Z” generációban születettek többet használják okostelefonjukat mint a többi generáció. Összefüggés-vizsgálattal megállapítottam, hogy a „Z” generációban születettek, leginkább a Social Media-ra használják a készüléküket.

A vállalatok felismerték, hogy a digitális eszközök és az internet iránti függőséget ki tudják használni. A „Z” generációban érintettek, mint potenciális célcsoport, a közösségi médián keresztül könnyen elérhetők, hiszen az eszközfüggőség miatt gyakorlatilag bármikor megszólíthatóak az online térben.

Fontosnak tartanám, hogy a veszélyeztetett generációkba tartozó felhasználóknak folyamatos felvilágosítást tartsanak a szakemberek a függőségről, valamint az ezzel járó veszélyekről, és ez által kialakulhatna az egészséges keretek között zajló eszközhasználat, valamint az online és offline élet közötti egyensúly. Továbbá különféle prevenciók programok létrehozásával a problémás használat csökkentése érdekében felvilágosítást kapjanak arról, hogy nem csak maga az internet használat minősége jelent veszélyt, hanem annak túlzott használata is magával hordozza azt, hogy folyamatosan a vállalatok által közvetített reklámok hatása alá kerülnek.